

Un altre atac a l'Àrtic

BRUCE BABBITT

Ara que l'opinió pública ha impedit que siguin permeses les perforacions al Refugi Nacional de Vida Salvatge de l'Àrtic, l'administració Bush i les companyies petroleres comencen a estudiar la possibilitat de fer-ho a la regió àrtica d'Alaska, cap a l'oest, al mar de Txuktxi, prop de Sibèria.

Per començar, l'administració ja s'ha desfet de les salvaguardes mediambientals i amenaça els usos tradicionals als quals tenen dret els nadius d'Alaska, que han caçat caribús i ocells aquàtics tot al pendent de l'Àrtic, durant milers d'anys.

Aquest pla fou anunciat a Anchorage, quan el Congrés va aturar l'activitat com a conseqüència del funeral de Reagan. Fora d'Alaska, ningú no hi ha parat gaire esment, ni tan sols dels aspectes més rellevants de la proposta (cedir drets per a l'explotació del petroli i del gas al Teshekpuk Lake, un llac vital per a la regió).

Aquest llac d'aigües poc profundes, que té uns 32 quilòmetres de llargària, és el cor biològic de l'Àrtic occidental, el niu d'estiu i la font d'aliments de centenars de milers d'èiders ullerats, d'oques blanques i de tota mena d'aus migratòries que hi arriben cada any, des de trenta-dos estats, i també des de països com l'Argentina.

El llac, però, no només és per als ocells. També és una àrea de subsistència essencial per a les comunitats *inupiat* de l'Àrtic. Hi cacen i hi pesquen per menjar durant els llargs i foscos hiverns.

Teshekpuk Lake està situat a la regió occidental del que es coneix com a Reserva Nacional de Petroli d'Alaska. El 1976, el Congrés va delegar la gestió de la reserva de petroli en l'Oficina de Gestió de la Terra. També els va imposar unes proteccions de la vida salvatge i dels nadius, que els deixaven clar que l'Àrtic americà no podia convertir-se en un altre camp de petroli com Texas.

El 1998, l'administració Clinton va dur endavant les primeres accions per obrir la reserva, amb un estudi que va durar dos anys i en el qual estaven implicats centenars de científics i representants de les comunitats *inupiat*. En acabar, els equips científics van fer un informe en

“L'administració dels Estats Units ja s'ha desfet de les salvaguardes mediambientals i amenaça els usos tradicionals als quals tenen dret els nadius d'Alaska que han caçat caribús i ocells aquàtics tot al pendent de l'Àrtic, durant milers d'anys”

què recomanaven la cessió del petroli, però deixant de banda el 13% de l'àrea, que incloïa sobretot rius i llacs, entre els quals hi havia el Teshekpuk, com a indrets protegits.

També van recomanar una prohibició de construir carreteres a través de la fràgil tundra, que les companyies havien de garantir per mitjà d'un compromís de fer servir “carreteres de gel” temporals, durant l'hivern, que es fondrien quan les aus aquàtiques i els caribús començaren a poblar el llac, anualment.

L'administració Bush proposa d'eliminar aquestes salvaguardes, fins i tot la protecció del llac, la vida salvatge i els *inupiat* que en depenen. La decisió, però, no és definitiva. Al llarg d'aquest estiu, hi ha hagut audiències a Anchorage i a Washington. Després, el secretari de l'Interior, Gale Norton, haurà de prendre una decisió.

Aquesta terra d'inacabables dies estiuencs, aviat serà també la terra de les nits insomnes.

Bruce Babbitt fou secretari d'Interior nord-americà del 1993 al 2001
© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maïte Insa

Corea del Nord era una de les prioritats de la consellera de Seguretat Nacional, Condoleezza Rice, en el viatge que va fer a la Xina, Corea del Sud i Japó, al mes de juliol. Però, malgrat que el programa d'armament nuclear del Nord és un problema de difícil solució, no n'hauria d'amagar un altre, que representa un gran repte per a l'administració Bush i que té unes implicacions molt grans en els EUA, en la regió i en el món sencer.

En el fons, el repte reflecteix l'emergència de la Xina com a potència d'aquella regió. L'administració Bush pot expressar el nou paper de Beijing en un llenguatge tan positiu com vulga, però, al capdavall, la qüestió és la següent: la influència de la Xina augmenta amb rapidesa, mentre que la dels Estats Units decau. Encara que a Washington no li faça gens de gràcia prendre consciència d'aquest fet, el millor serà que l'accepten de seguida, per tal de fer front a la situació. Malauradament, ja fa temps que tenen l'Àsia Oriental virtualment ignorada, de tan preocupats com estan a l'Afganistan i a l'Iraq.

Les xifres comercials ajuden a explicar la transformació de l'Àsia. En el termini de sis anys, l'economia de la Xina doblarà la d'Alemanya, que és ara la tercera del món. Cap al 2020, es preveu que sobrepassarà el Japó com a segona economia mundial. Japó ja importa més productes de la Xina que dels Estats Units. I la Xina ha esdevingut el més gran soci comercial de Corea del Sud, la dotzena economia mundial. La carrera ha començat.

Per què són importants, aquestes estadístiques? Perquè, tot i que, segons Mao, el poder s'aconsegueix amb el canó de les pistoles, els líders actuals de la Xina saben que també s'aconsegueix amb el comerç. Tòquio i Seül també ho saben. Com que són conscients que la Xina és, ara per ara, un element vital per a la seua prosperitat econòmica, ja no tenen cap interès a oposar-se a Beijing, encara que això signifiqui enfrontar-se amb Washington. Dit d'una altra manera: mentre l'administració Bush encara es pensa que els EUA són l'única superpotència

La Xina comercia l'accés al poder

en un món unipolar, Tòquio i Seül no hi estan d'acord. Per a ells, els Estats Units i la Xina són dues potències amb què cal comptar, en una Àsia bipolar.

La prova d'aquesta gran transformació la trobem en el creixement ràpid de Beijing com a actor en la futura resolució de la crisi nuclear de Corea del Nord. Només fa cinc anys, hauria estat inconcebible que Corea del Sud i Japó bandejaran Washington en una qüestió de seguretat. Avui dia, en gran part com a conseqüència del comerç amb la Xina, tots dos han actuat igual: han adoptat públicament polítiques de compromís que Washington rebutjava. Tòquio ha arribat més enllà, i ja es planteja, fins i tot, normalitzar les relacions amb Pyongyang l'any que ve, mentre que Seül hi ha incrementat els contactes comercials i militars.

Han deixat plantats els Estats Units, que es pregunten com han de reaccionar davant la degradació d'estatus que han sofert en aquella regió, que han dominat al llarg dels darrers seixanta anys. (I que s'adonen que no poden aplicar la política de ferro que volien amb el Nord, si no volen perdre aquells aliats. De fet, l'administració Bush es va retirar a correu el propi mes de juny, oferint un compromís més gran, en la darrera ronda de converses a sis bandes. Malauradament, potser era massa tard.)

L'ascens econòmic de la Xina ha comportat una influència geopolítica, realçada per la inexplicable passivitat de Washington. Si anem més enllà en aquest argument, n'obtidrem el corol·lari: el nou poder polític i econòmic de la Xina pot significar, per a Corea del Sud i Japó, que potser ja no els recarà d'abandonar l'aliança amb els Estats Units. Ja hem vist el que ha passat en la qüestió de Corea del Nord. Podria tornar a passar. La influència americana encara disminuirà més el dia que l'Índia aconseguisca una economia més potent que el Japó i que la Xina.

Com haurien de reaccionar els Estats Units? Curiosament, Corea del Nord, la bèstia negra de l'administració Bush, podria ajudar-nos, perquè serviria com a

"L'ascens econòmic de la Xina ha comportat una influència geopolítica, realçada per la inexplicable passivitat de Washington. Si anem més enllà en aquest argument, n'obtidrem el corol·lari: el nou poder polític i econòmic de la Xina pot significar, per a Corea del Sud i Japó, que potser ja no els recarà d'abandonar l'aliança amb els EUA. Ja hem vist el que ha passat en la qüestió de Corea del Nord. Podria tornar a passar. La influència americana encara disminuirà més el dia que l'Índia aconseguisca una economia més potent que el Japó i que la Xina"

catalitzadora d'una eventual organització de seguretat regional. Un fòrum de seguretat del nord-est asiàtic inclouria Xina, Japó, Rússia i Corea del Sud. Amb el temps, altres països (fins i tot Corea del Nord) s'hi afegirien.

El fòrum tractaria qüestions de seguretat, com ara control d'armament, gestió de les crisis, prevenció de conflictes, resolució de conflictes i mesures de construcció de la confiança mútua. Focalitzar-lo en Àsia nord-oriental permetria redreçar algunes qüestions que al Fòrum Regional Asiàtic no es poden tractar. I, el que és més important, estructurat

adecuadament, permetria els Estats Units refermar el lideratge, fent minvar la influència xinesa. Per sort, Beijing, que abans rebutjava les organitzacions multilaterals, torna a formar-ne part, d'un temps ençà.

La formació d'aquesta nova organització pot estar a l'abast. Les converses a sis bandes, pel que fa a Corea del Nord, caminen envers l'assoliment d'una garantia de seguretat, com a contrapartida a un compromís del Nord perquè abandone les seues ambicions nuclears. A més de resoldre la qüestió nuclear, una garantia per escrit i signada per Beijing, Tòquio, Moscou, Seül i Washington faria convergir un grup que, a la llarga, seria la base del nou fòrum de seguretat.

Després de dècades de passivitat, les nacions del nord-est asiàtic tornen a dialogar. Són nacions amb un passat nacionalista fort, que ja estan tipades de seguir el camí que els marquen els EUA. Si no reconeixem aquesta situació i ens adherim a un fòrum regional que lligue els interessos dels actors més importants de l'àrea, els nostres aliats podrien veure's obligats a triar entre aconseguir els seus interessos amb nosaltres o amb els països que els envolten. No ens faria cap bé, en una regió que ha acollit uns 100.000 soldats americans, amb tres de les dotze economies mundials més poderoses.

Els EUA estarien, així, més ben situats, per als propers anys, a l'hora d'equilibrar les rivalitats històriques entre aquests països asiàtics. No hem pensat, però, que les rivalitats els impedeixen de dialogar. Malgrat que, ara per ara, ens pot semblar que aquests països no tenen cap necessitat de triar entre nosaltres o els seus aliats propers, el futur pot ser ben diferent (ja ho hem vist amb la qüestió de Corea del Nord, on no hem estat capaços de guanyar el seu suport).

Jason T. Shaplen fou conseller polític de la Korean Peninsula Energy Organization del 1995 al 1999.

James Laney fou ambaixador dels EUA a Corea del Sud del 1993 al 1997

© The New York Times - EL TEMPS
Traducció: Maïte Insa